

Ma trận vuông cấp n M_{ij} là ma trận A bỏ dòng i cột j

$$|A| = (-1)^{i+1} \cdot a_{1j} \cdot \det M_{1j} + (-1)^{i+2} \cdot a_{12} \cdot \det M_{12} + \dots$$

↪ theo hàng Lấy từng pt của 1 hàng/cột nhân det phần bù
Nếu $(i+j)$ chẵn → cộng ; lẻ → trừ

$$|A| = (-1)^{i+1} \cdot a_{1j} \cdot \det M_{1j} + (-1)^{j+2} \cdot a_{2j} \cdot \det M_{2j} + \dots$$

↪ theo dòng

Quy tắc
Sarius
(3x3)

$A \cdot X = B$ Phương pháp Cramer

A_j : thay cột j = cột B $\rightarrow$ giải hệ PTTT

+ $\det A \neq 0 \rightarrow$ hệ có n. duy nhất $x_j = \frac{\det A_j}{\det A}$

+ $\begin{cases} \det A = 0 \\ \det A_j \neq 0 \end{cases} \rightarrow$ hệ vô nghiệm

+ $\begin{cases} \det A = 0 \\ \det A_j = 0 \end{cases} \rightarrow$ Dùng Gauss

Thuật toán Gauss $\rightarrow$ giải hệ PTTT

A : hế số của hệ pt ; B : hế số tự do

• Lập $\bar{A} = [A|B]$

• Biến đổi số cấp trên dòng $\bar{A}$
 $\rightarrow$ đưa A về ma trận bậc thang

• Giải hệ từ dưới lên $\rightarrow$ nghiệm

Note: nghiệm của hệ PTTT là một bộ n số

Cách 2: Chuyển hệ PTTT về dạng

$$A \cdot X = B \rightarrow X = A^{-1} \cdot B$$

ĐK: { A là ma trận vuông
tồn tại A^{-1} }

Tính chất $+ \det A^T = \det A$

+ Đổi chỗ dòng (cột) $\rightarrow$ det đổi dấu

+ Nhân 1 dòng (cột) với $k \neq 0$

$$\rightarrow \det' = k \cdot \det$$

+ Cộng k lần dòng i vào dòng j

$$|A| = a_{11}a_{22}a_{33} - a_{11}a_{23}a_{32} + a_{12}a_{31}a_{23} - a_{13}a_{21}a_{32} \dots$$

ĐỊNH det A

THỰC hay |A|

$\rightarrow$ det ko đổi

+ Ma trận có 2 dòng/cột tỉ lệ

$$\rightarrow \det = 0$$

MA TRẦN

ma trận

$m \times n \rightarrow m$ dòng, n cột

HỆ PHƯƠNG TRÌNH
TUYỀN TÍNH

Phương trình ma trận

$$+ A \cdot X = B \rightarrow X = A^{-1} \cdot B$$

$$+ X \cdot A = B \rightarrow X = B \cdot A^{-1}$$

$$+ A \cdot X \cdot C = B \rightarrow X = A^{-1} \cdot B \cdot C^{-1}$$

Tính lý Kronecker - Capelli

Hệ PTTT hay hệ $A \cdot X = B$
có nghiệm khi và chỉ khi

$$r(\bar{A}) = r(A)$$

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot C^T$$

MA TRẦN
NGHỊCH ĐÀO

A là ma trận vuông cấp n

$$A \cdot B = B \cdot A = I_n$$

$\rightarrow$ ma trận nghịch đảo

Thuật toán Gauss - Jordan

$\rightarrow$ tìm MTND

• Lập $(A|I_n)$

• Biến đổi số cấp trên dòng

$\rightarrow A$ thành I_n

I_n thành A^{-1}

Tính chất A^{-1} là duy nhất

$$(A^{-1})^{-1} = A$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1} \cdot A^{-1}$$

(* phải ghi đúng thứ tự)

Các phép toán

+ Cộng 2 ma trận cùng cơ : ptu tương ứng cộng

+ Ma trận chuyển vị : hàng $\leftrightarrow$ cột A^T

+ Nhân [số $\times$ ma trận : nhân từng ptu với số
ma trận $\times$ ma trận : $A \cdot B$

ĐK : số cột của A = số dòng của B

$$A \cdot B = C = (c_{ij})_{m \times n} \quad \{ A: m \times p; B: p \times n \}$$

$$c_{ij} = a_{11}b_{1j} + a_{12}b_{2j} + \dots + a_{ip}b_{pj}$$

+ Luỹ thừa : bậc k của ma trận A : A^k
xác định = pp quy nạp.

Biến đổi số cấp trên dòng (BDSTD)

+ Nhân 1 hàng với 1 số

+ Cộng a lần hàng i vào hàng j

+ Đổi chỗ 2 hàng

Ma trận đơn vị I_n

$$\text{VD: } A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \begin{array}{l} \rightarrow n: \text{bậc của ma trận} \\ \rightarrow n = 3 \end{array}$$

MA TRẦN BẬC THANG

$$\text{VD: } A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 5 \\ 0 & 1 & 4 & 6 \\ 0 & 0 & 5 & 7 \\ 0 & 0 & 0 & 9 \end{pmatrix}$$

HẠNG ma trận = $r(A) =$ số dòng $\neq 0$

Cho B $\xrightarrow{\text{BDSTD}}$ MTBT $\rightarrow$ hạng

GIỚI HẠN : $\lim_{(x,y) \rightarrow (a,b)} f(x,y) = L$

$f(x,y) \rightarrow L_1$ khi $(x,y) \rightarrow (a,b)$ theo đường C_1
 $f(x,y) \rightarrow L_2$ khi $(x,y) \rightarrow (a,b)$ theo đường C_2

$$L_1 \neq L_2$$

$\rightarrow \lim_{(x,y) \rightarrow (a,b)} f(x,y)$ không tồn tại

Note: $L_1 = L_2$: ko két luận

ĐL kép: $g(x,y) \leq f(x,y) \leq h(x,y)$

$$\lim g = \lim h = a$$

$$\rightarrow \lim f(x,y) = a$$

ĐẠO HÀM

VI PHÂN

VI PHÂN TOÀN PHÂN $f(x,y)$ có đạo hàm riêng liên tục

$$\hookrightarrow f'_x dx + f'_y dy$$

VI PHÂN CẤP HAI: vi phân của vi phân toàn phần

$$d^2z = z'_{xx} d^2x + 2z'_{xy} dx \cdot dy + z'_{yy} dy^2$$

TÍNH GẦN ĐÚNG: xét hàm 2 biến $f(x,y)$ khả vi tại (x_0, y_0)

$$f(x_0 + \Delta x, y_0 + \Delta y) \approx f(x_0, y_0) + f'_x(x_0, y_0) \Delta x + f'_y(x_0, y_0) \Delta y$$

BÀI TOÁN TỐI ƯU KHÔNG RĂNG BUỘC

Điểm cực trị: Trình bày: f xác định trên $\mathbb{R}^2$ (1)

• $z = f(x,y)$ khả vi đến cấp 2

• (a,b) là điểm dừng (đạo hàm riêng cấp 1 = 0) (2)

• $A = f'_{xx}(a,b)$; $B = f'_{xy}(a,b)$; $C = f'_{yy}(a,b)$ (3)

$$\Delta = A \cdot C - B^2$$

LIÊN TỤC

Hàm $f(x,y)$ liên tục tại $N(a,b)$ nếu

+ $f(x,y)$ xác định tại N

+ $\lim_{(x,y) \rightarrow (a,b)} f(x,y)$ tồn tại

+ $\lim_{(x,y) \rightarrow (a,b)} f(x,y) = f(a,b)$

hoặc

$\lim_{(\Delta x, \Delta y) \rightarrow (0,0)} f(a + \Delta x, b + \Delta y) = f(a,b)$

đạo hàm vì phân

HÀM NHIỀU BIỂN CHƯƠNG 2

$\Delta > 0, A > 0$: cực tiểu địa phương

$\Delta > 0, A < 0$: cực đại địa phương

$\Delta < 0$: điểm yếng giữa

$\Delta = 0$: ko có két luận

Phương trình mặt phẳng tiếp xúc với $z = f(x,y)$ tại điểm $P(x_0, y_0, z_0)$ có dạng

$$z - z_0 = f'_x(x_0, y_0)(x - x_0) + f'_y(x_0, y_0)(y - y_0)$$

ĐẠO HÀM RIÊNG CẤP HAI: đạo hàm riêng của đạo hàm riêng cấp 1. f'_{xx} f'_{yy} f'_{yx} f'_{xy}

ĐẠO HÀM HÀM HỢP

TH1: $z = f(x,y)$; $x = x(t)$; $y = y(t)$

$$z'(t) = z'_x \cdot x'(t) + z'_y \cdot y'(t)$$

TH2: $z = f(x,y)$; $x = x(t,s)$; $y = y(t,s)$

$$z'_t = z'_x \cdot x'_t + z'_y \cdot y'_t$$

$$z'_s = z'_x \cdot x'_s + z'_y \cdot y'_s$$

ĐẠO HÀM HÀM ÂN

TH1: $F(x,y) = 0$; y là hàm ân của x

$$y' = \frac{dy}{dx} = -\frac{F'_x}{F'_y}$$

TH2: $F(x,y,z) = 0$; z là hàm ân của x, y

$$z'_x = -\frac{F'_x}{F'_z}; \quad z'_y = -\frac{F'_y}{F'_z}$$

BTTU CÓ RĂNG BUỘC $\varphi(x,y) = 0$ GTLN - GTNN

• Tìm điểm dừng $\rightarrow f$

• Tìm trên biên $\rightarrow f$

• Chọn GTLN - GTNN
trong các f tính được

B1: Lập hàm Lagrange

$$L(x, y, \lambda) = f(x, y) + \lambda \cdot \varphi(x, y)$$

B2: Giải hệ tìm điểm dừng

$$\begin{cases} L'_x = 0 \\ L'_y = 0 \\ L'_\lambda = 0 = \varphi(x, y) \end{cases} \quad \left. \begin{array}{l} (\varphi'_x + \varphi'_y = 0) \\ (dx^2 + dy^2 \neq 0) \end{array} \right\}$$

$$\underline{\text{B3}}: d^2L = L'_{xx} + 2L'_{xy} + L'_{yy} \quad \text{thay đổi theo } dx$$

phương trình vi phân

PT chứa đạo hàm hay vi phân của một hoặc một vài hàm cần tìm

NHẬM:

- + n. tổng quát
- + n. riêng
- + n. kì dị

PHƯƠNG TRÌNH VI PHÂN TÁCH BIỂN

$$f(x)dx + g(y)dy = 0$$

Cách giải: Tích phân 2 vế $\rightarrow \int f(x)dx + \int g(y)dy = C$

Dạng 1: $f_1(x)g_1(y)dx + f_2(x)g_2(y)dy = 0$

- Nếu $g_1(y) = 0$ tại $y = b \rightarrow y = b$ là 1 no
- Nếu $f_2(x) = 0$ tại $x = a \rightarrow x = a$ là 1 no
- Nếu $f_2(x).g_1(y) \neq 0 \rightarrow$ chia 2 vế cho $f_2(x).g_1(y)$

$\rightarrow$ Pt tách biến $\frac{f_1(x)}{f_2(x)}dx + \frac{g_2(y)}{g_1(y)}dy = 0$

Dạng 2: $y' = f(ax + by + c), b \neq 0, a \neq 0$

Đặt $u = ax + by + c \rightarrow u' = a + by'$ (đạo hàm
 $u' - a = b.f(u) \quad u' = a + b.f(u)$ theo x)

- Nếu $a + b.f(u) = 0 \rightarrow$ giải tìm $u \rightarrow$ kiểm tra no
- Nếu $a + b.f(u) \neq 0 \rightarrow$ chia 2 vế cho $a + b.f(u)$

$\Rightarrow \frac{du}{a + b.f(u)} = dx \rightarrow$ phương trình tách biến
 (biến u và biến x)

DẠNG TỔNG QUÁT

$$F(x, y, y') = 0 \xrightarrow{\text{giải}} y' = \varphi(x, y)$$

$$\cdot \int \frac{1}{1+x^2} dx = \arctan x + C$$

$$\cdot \int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx = \arcsin x + C$$

PT VI PHÂN TUYẾN TÍNH C1

$$y' + p(x)y = q(x)$$

$$y = e^{-\int p(x)dx} \left[\int q(x) \cdot e^{\int p(x)dx} dx + C \right]$$

NGUYỄN HÀM

$$\int x^\alpha dx = \frac{x^{\alpha+1}}{\alpha+1} + C \quad \begin{matrix} u \\ \downarrow \\ \text{nhân } \frac{1}{u} \end{matrix}$$

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln x + C$$

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$$

$$\int e^x dx = e^x + C$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C$$

$$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \tan x + C$$

$$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\cot x + C$$

ĐẠO HÀM

$u \rightarrow$ nhán u'

- $(x^\alpha)' = \alpha \cdot x^{\alpha-1}$
- $(\sin x)' = \cos x$
- $(\cos x)' = -\sin x$
- $(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$
- $(\tan x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$
- $(\cot x)' = \frac{-1}{\sin^2 x}$
- $(a^x)' = a^x \cdot \ln a$
- $(e^x)' = e^x$
- $(\log_a x)' = \frac{1}{x \cdot \ln a}$
- $(\ln x)' = \frac{1}{x}$
- $(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
- $(\arccos x)' = \frac{-1}{\sqrt{1-x^2}}$
- $(\arctan x)' = \frac{1}{1+x^2} \rightarrow (\operatorname{arcot} x)' = -\dots$

mid-term

VẬT LÝ ĐẠI CƯƠNG 2

LỰC TƯỞNG TÁC COULOMB (N)

giữa 2 điện tích điểm

$$\vec{F} = \frac{kq_1 q_2}{\epsilon r^2} \times \frac{\vec{r}}{r}$$

$$k = 9 \times 10^9 \text{ Nm}^2/\text{C}^2 = \frac{1}{4\pi\epsilon_0}$$

$$\epsilon_0 = 8,86 \times 10^{-12} \text{ C}^2/\text{Nm}^2$$

ĐỊNH LÝ O-G

$$\Phi_E = \int_S \vec{E} \cdot d\vec{s} = \frac{\sum q(s)}{\epsilon \cdot \epsilon_0} \quad (\text{câu trả lời} \rightarrow)$$

thông lượng điện trường qua S

Ứng dụng BL

- Chọn mặt Gauss (kin) - (s)
- Tính Φ_E qua S
- Tính $\sum q$ chứa trong (s)
- Thay vào BL Gauss $\rightarrow$ đại lượng cần tìm

CÔNG LỨC TÍNH ĐIỆN

$$A_{MN} = q(V_M - V_N) = \frac{kq_1 q_2}{\epsilon} \left(\frac{1}{r_M} - \frac{1}{r_N} \right)$$

$$(J) = \frac{kq_1 q_2}{\epsilon} \int_{r_M}^{r_N} \frac{dr}{r^2} = q \int_M^N \vec{E} \cdot d\vec{s}$$

VẬT DẪN

$$A_{MN} = W_{tM} - W_{tN}$$

Điện dung: (F)

- Vật dẫn cõi lập: $C = \frac{q}{U}$
- Quả cầu BK R: $C = 4\pi\epsilon_0 R$
- Tụ điện phẳng: $C = \frac{\epsilon\epsilon_0 S}{d}$ (diện tích bản tụ) khoảng cách 2 bản

Năng lượng (J)

- Hệ điện tích điểm: $W = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^n q_i V_i$
- Vật dẫn: $W = \frac{1}{2} qV = \frac{1}{2} CU^2 = \frac{q^2}{2C}$

VECTOR CƯỜNG ĐỘ ĐIỆN TRƯỜNG (V/m)

$$\cdot \vec{E} = \frac{\vec{F}}{q} \quad (\vec{F}: \text{lực điện trường tác dụng lên } q)$$

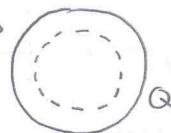
$q > 0: \vec{F} \parallel \vec{E}; q < 0: \vec{F} \parallel \vec{E}$

$$\cdot E = \frac{kq}{\epsilon r^2} \quad (\text{CDĐT gây ra bởi 1 điện tích điểm})$$

$$\cdot \vec{E} = \sum_{i=1}^n \vec{E}_i \quad (\text{CDĐT gây ra bởi hệ điện tích điểm})$$

$$d\vec{s} = S \cos \alpha$$

$$\Phi_E = \int_S \vec{E} \cdot d\vec{s} = \frac{\sum q(s)}{\epsilon \cdot \epsilon_0} \quad (\text{góc giữa } \vec{E} \text{ và } \vec{n})$$

$$\vec{E} = \int d\vec{E}$$

(CDĐT gây ra bởi vật mang điện)

$$d\vec{E} = k \frac{dq}{\epsilon r^2} \cdot \frac{\vec{r}}{r}$$

$$\sum q(s) = Q \cdot \frac{V_{\text{gauss}}}{V_{\text{cầu}}}$$

$$dq = \rho dV = \sigma ds = \lambda dl$$

$\downarrow$
MĐĐT
khối

$\downarrow$
MĐĐT
mặt

$\downarrow$
MĐĐT
điền

ĐIỆN THẾ (V)

$$V = \frac{kQ}{\epsilon r} + C \quad (1 \text{ điện tích điểm})$$

$$V = \sum V_i = \sum k \frac{Q_i}{\epsilon r_i} + C \quad (\text{hệ điện tích điểm})$$

$$V = \int_{\text{vật}} dV = \int_{\text{vật}} k \frac{dq}{\epsilon r} + C \quad (\text{vật tích điện})$$

Hiệu điện thế

$$V_M - V_N = \int_M^N \vec{E} \cdot d\vec{s} = \frac{AMN}{q} = U_{MN}$$

LIÊN HỆ V VÀ E

$$E = \frac{-dV}{dr}$$

$$\int_1^\infty -dV = -(V_\infty - V_1)$$

$$\rightarrow V_1 = \int_1^\infty E \cdot dr$$

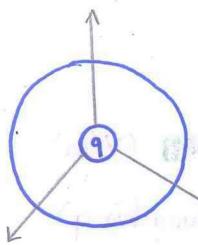
Khoảng cách từ tâm của vật điện điểm
đang xét

$$\cdot \text{Tụ điện: } W = \frac{1}{2} qU = \frac{1}{2} CU^2 = \frac{q^2}{2C}$$

$$\text{Thể năng: } W_t = \frac{kq_1 q_2}{\epsilon r_M} + C \quad (\text{TN của } q_2 \text{ trong điện trường } q_1)$$

$$W_t = qV$$

ĐIỆN THÔNG

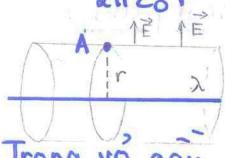

$$\phi = \frac{Q}{\epsilon_0}$$

ĐIỆN TRƯỞNG (thêm)

Sợi dây thẳng

$$E = \frac{\lambda}{2\pi\epsilon_0 r}$$

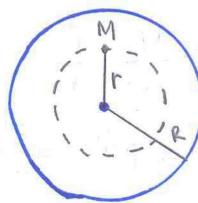

Trong vỏ cầu

$$E = 0$$

Trong khối cầu

$$\vec{E}_t = \frac{pr}{3\epsilon_0}$$

VẬT DẪN ($E = 0$) $\rightarrow$ E trong kim loại hay

vật dẫn (rỗng / đặc) đều = 0

nối đất
 $\rightarrow V = 0$

Điện tích chủ phân bố trên bề mặt

Tụ điện phẳng

$$C = \epsilon_0 \epsilon \frac{S}{d}$$

Tụ điện cầu ($R_1 < R_2$)

$$C = \frac{4\pi\epsilon_0 \epsilon R_1 R_2}{R_2 - R_1}$$

Tụ điện tròn

$$C = \frac{2\pi\epsilon_0 \epsilon H}{\ln \frac{R_2}{R_1}}$$

$$E = \frac{Q}{2\pi\epsilon_0 \epsilon H r}$$

$$R_1 < r < R_2$$

$$\int E dr = U$$

REVIEW

$$\text{Diện tích hình tròn } S = \pi r^2$$

$$\text{Chu vi hình tròn } P = 2\pi r$$

$$\text{Diện tích mặt cầu } S = 4\pi r^2$$

$$\text{Thể tích khối cầu } V = \frac{4}{3} \pi r^3$$

$$\text{Diện tích hình trụ}$$

$$S = \frac{2\pi Rh}{S_{\text{tp}}} + \frac{2\pi r^2}{S_{\text{tp}}}$$

$$\text{Thể tích hình trụ :}$$

$$V = \pi r^2 h$$

$$\cdot \text{Độ dài cung tròn}$$

$$L = \theta r \text{ (rad)}$$

$$\cdot \text{Diện tích cung tròn}$$

$$S = \frac{1}{2} \theta r^2 \text{ (rad)}$$

NGUYỄN HÀM

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln|x| + C$$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 + a^2}} = \ln(x + \sqrt{x^2 + a^2}) \rightarrow \text{Đặt } t = \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$\int \frac{1}{x^2} dx = -\frac{1}{x} + C$$

$$\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \tan^{-1}\left(\frac{x}{a}\right) \rightarrow \text{Đặt } x = tant$$

$$\int \frac{1}{2\sqrt{x}} dx = \sqrt{x} + C$$

$$\text{Tổng 2 vector : } \rightarrow 90^\circ : E = \sqrt{E_1^2 + E_2^2}$$

$$E = E_1^2 + E_2^2 + 2E_1 E_2 \cos\alpha$$

Ngoài khơi cầu

$$E = \frac{PR^3}{3\epsilon_0 \epsilon_0 r^2}$$

R : khơi cầu

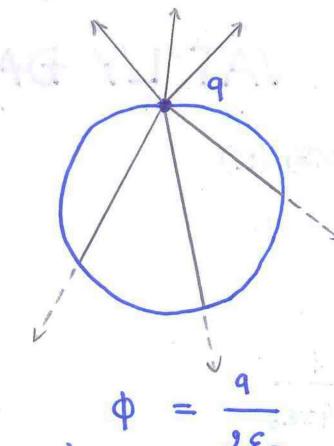
r : mặt Gauss

m : mili 10^{-3}

μ : micro 10^{-6}

n : nano 10^{-9}

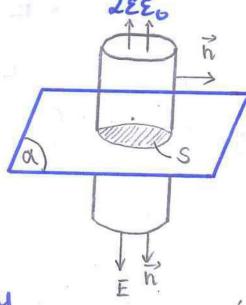
p : pico 10^{-12}

$$\phi = \frac{q}{2\epsilon_0}$$

Mặt phẳng

$$\vec{E} = \frac{s}{2\epsilon_0} \vec{n}$$

tâm địa tròn ($x = 0$)

điểm tròn

$$E = \frac{|s|}{2\epsilon_0} \left(1 - \frac{x}{\sqrt{R^2 + x^2}} \right)$$

Vòng dây tròn

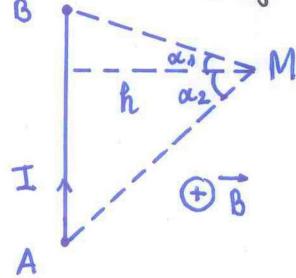
$$E = \frac{k|Q|z}{\epsilon(R^2 + z^2)^{3/2}}$$

Túi trướng

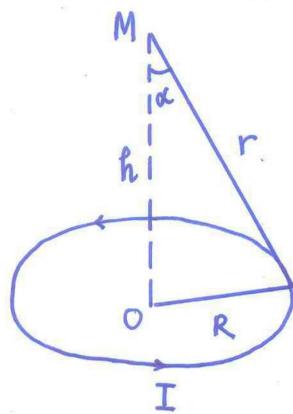
■ Vector cảm ứng từ $\vec{B}$ (Tesla) - Quy tắc nắm tay phải

$$B = \frac{\mu\mu_0 I}{4\pi h} (\sin\alpha_1 + \sin\alpha_2) + \text{Đồng điện vô hạn}$$

Đồng điện thẳng

$$B = \frac{\mu\mu_0 IR^2}{2(R^2 + h^2)^{3/2}} \quad \text{Đồng điện tròn}$$

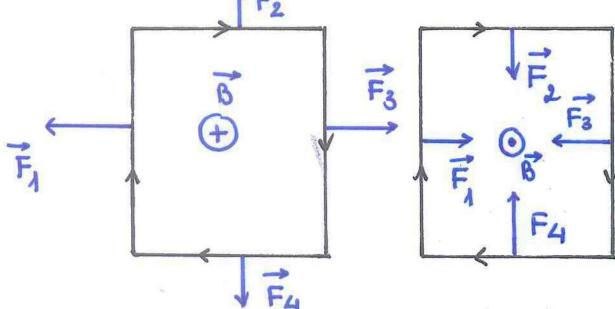
$$B = \mu\mu_0 nI = \mu\mu_0 \frac{N}{L} \cdot I \quad \text{trong lõng ống dây}$$

mật độ vòng dây   ↪ chiều dài ống
(số vòng / mét)

■ Túi thông: $d\phi = \vec{B} d\vec{S} = B \cdot dS \cdot \cos\alpha$
(Wb)

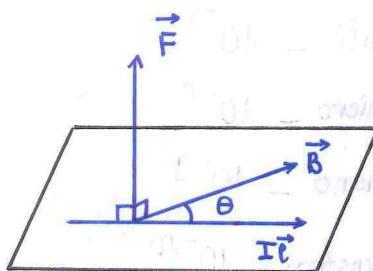
■ Lực từ: $dF = B \cdot I \cdot dl \cdot \sin\theta$
Quy tắc bắn tay trái:

Hai dòng điện thẳng song song

$$\begin{cases} I \perp \vec{B} : F = BIl \\ I \parallel \vec{B} : F = 0 \end{cases}$$

↪ cùng chiều → hút
↪ ngược chiều → đẩy

Lực tương tác trên mỗi mét
 $f = \frac{F}{l} = \frac{\mu\mu_0 I_1 I_2}{2\pi d}$

■ Lực Lorentz

$$F_L = Iql \cdot B \cdot v \cdot \sin\theta \quad \theta = (\vec{B}, \vec{v})$$

Điện tích $\rightarrow$ $\oplus \rightarrow$ bắn tay trái
 $\rightarrow \ominus \rightarrow$ bắn tay phải

Điện tích chuyển động trong từ trường đều

$$F_L = qvB = ma_{kt} = m \frac{v^2}{R}$$

+ Bán kính quỹ đạo: $r = \frac{mv}{qB}$ + Chu kỳ quay: $T = \frac{2\pi r}{v} = \frac{2\pi m}{qB}$

Công của lực từ: $A = I \cdot \Delta \Phi_m$ (J)

Năng lượng từ trường $W_m = \frac{1}{2} Li^2$

Cảm ứng từ

Định luật Lenz
→ chiều dòng điện cảm ứng

$$\left\{ \begin{array}{l} \phi_m \downarrow : \vec{B}_c \uparrow \uparrow \vec{B} \\ \phi_m \uparrow : \vec{B}_c \uparrow \downarrow \vec{B} \end{array} \right.$$

Suất điện động cảm ứng (V)

$$\xi = - \frac{d\Phi_m}{dt}$$

Cường độ dòng điện cảm ứng (A)

$$I = \frac{\xi}{\Sigma R}$$

$$\xi = B \cdot v \cdot l (\sin \theta)$$

Thanh kim loại tĩnh tiến trong từ trường đều

Suất điện động từ cảm

$$\xi_{tc} = -L \frac{dI}{dt}; \text{ Hệ số từ cảm của ống dây } L = \frac{\Phi_m}{I}$$

ĐỔI ĐƠN VỊ

$$m - mili - 10^{-3}$$

$$\mu - micro - 10^{-6}$$

$$n - nano - 10^{-9}$$

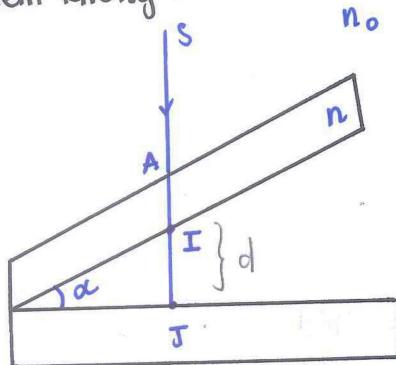
$$\AA - angstroem - 10^{-10}$$

$$p - pico - 10^{-12}$$

giao thoa

Ném không khí

• Hiệu quang lô: $\Delta L = 2n_0 d + \frac{\lambda}{2}$

• ĐK cực đại giao thoa: $\Delta L = k\lambda$

• ĐK cực tiểu giao thoa: $\Delta L = (2k+1)\frac{\lambda}{2}$

• Vị trí xuất hiện vân

+ Tối: $d = k\frac{\lambda}{2}; k = 0, 1, 2, \dots$

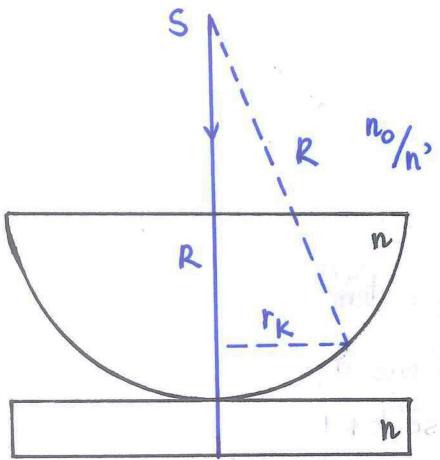
Note: cạnh ném

là vân tối, không có phần âm

+ Sáng: $d = k\frac{\lambda}{2} - \frac{\lambda}{4}; k = 1, 2, 3, \dots$ giữa 4 vân thí

• Khoảng vân $\Delta x = \frac{k\lambda}{2\sin\alpha}; \sin\alpha = \frac{dk+1-dk}{\Delta x}$

Vân tròn Newton

• Hiệu quang lô: $\Delta L = 2n_0 d + \frac{\lambda}{2} / \Delta L = 2n_0 d - \frac{\lambda}{2}$

• Độ cao tại đó xuất hiện vân sáng: $d = \frac{\lambda(2k-1)}{4n_0}; k = 1, 2, 3, \dots$

• Độ cao tại đó xuất hiện vân tối: $d = \frac{k\lambda}{2n_0}; k = 0; 1; 2, \dots$

• Vị trí/bán kính vân: $r_k^2 = 2Rd_k$

VÂN GIAO THOA THỦ... vs BẬC GIAO THOA K

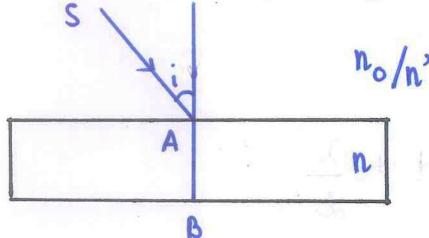
+ Ném không khí
Vân tối: thứ = bậc $k+1$ ($k \geq 0$) ví dụ: vân tối thứ 3
Vân sáng: thứ = bậc k ($k \neq 0$) $\Rightarrow k = 2$

+ Ném thủy tinh
vân tối: thứ = bậc $k+2$ ($k \geq -1$)
vân sáng: thứ = bậc $k+1$ ($k \geq 0$)

+ Vân tròn Newton
(trong kk)
vân tối: thứ = bậc k ($k \geq 0$)
vân sáng: thứ = bậc k ($k > 0$)

+ Vân tròn Newton
(môi trường $n > n'$)
vân tối: thứ = bậc $k+1$ ($k \geq -1$) $\rightarrow$ vân tối thứ 0: $k = -1$
vân sáng: thứ = bậc $k+1$ ($k \geq 0$)

Giao thoa bằng mỏng

Hiệu quang lố

$$n > n_0 : \Delta L = 2d\sqrt{n^2 - \sin^2 i} - \frac{\lambda}{2}$$

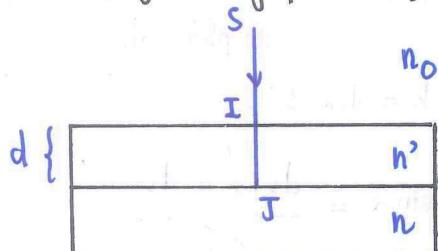
$$n < n' : \Delta L = 2d\sqrt{n^2 - n'^2 \sin^2 i} + \frac{\lambda}{2}$$

Note: phản xạ trên mặt phân cách n nhỏ sang n lớn
→ L tăng $\frac{\lambda}{2}$

- Cực đại: $\Delta L = k\lambda$

- Cực tiêu: $\Delta L = (2k+1)\frac{\lambda}{2}$

Màng chống phản xạ

Hiệu quang lố: $\Delta L = 2n'd$

- Cực tiêu: $\Delta L = (2k+1)\frac{\lambda}{2}; k = 0, \pm 1, \pm 2, \dots$

- Cực đại: $\Delta L = k\lambda$

Khả năng phản xạ nhỏ nhất tương ứng $k=0$

nhiều xa

Nhiều xạ qua khe hẹp

- Cực đại: $\sin\varphi = (2k+1)\frac{\lambda}{2b} (k = 1, \pm 2, \pm 3, \dots)$

- Cực tiêu: $\sin\varphi = k\frac{\lambda}{b} (k = \pm 1, \pm 2, \dots)$

độ rộng khe hẹp

Note: đếm

+ Số cực đại

$$= sô' k + 1$$

↪ có trung tâm

+ số cực tiêu = số' k

$$\text{VD: } -2,5 \leq k \leq 3$$

→ có 5 cực đại, 5 cực tiêu

Nhiều xạ qua cách tử

- Cực đại: $\sin\varphi = k\frac{\lambda}{d} (k = 0, \pm 1, \pm 2, \dots)$

chú ý cách tử

- Cực tiêu: $\sin\varphi = k\frac{\lambda}{b}$

tổng số vạch/khe của cách tử

- Năng suất phân ly $R = \frac{\bar{\lambda}}{\Delta\lambda} = N \cdot k$

$$n = \frac{1}{d}, \text{ số vạch/khe trên 1 đơn vị chiều dài}$$